

LEPOZNANSKI LIST.

Zlata hruška.

(Drugi del.)

(Dalje.)

Zopet mine teden, gospa gre v cerkev in Radovedec za njo. Pozabljivost je že pri moških sitna reč, pa pri ženskih je posebno dostikrat vzrok velike nesreče. Še v mlajših letih jo gospodična Okazar (de ime skrajšamo, ker se pri nas sploh zdaj rado prikrajšuje) nekam padla in precej velko rano pod oko dobila. Nje lepoto bi bilo vtegnilo to zlo pokaziti, pa k sreči so bile lepotečne obezila že znane, ki so ji pred očmi ljudstva znamenje rane popolnoma krivale. Pozabljivi tako vidi v svoje začudenje množica razun peg novo še veliko večji popako. Ona sama se le to zapazi, ko jo pri pridigi zaspanec prime in se z rokami pod oči vpre ter z mazincam ravno v ljuknico rane zadene. Bela in rudeča jo zapored preletavata: v tako sramoto in strahota ta zadeva pripravi. Po nobeni ceni noče zdaj z drugimi ljudmi iz cerkve iti, ampak komaj je pridiga ven, se že vzdigne in proti vratam koraka. Še bolj hitro pa plane tudi prestrašeni Radovedec na konja de bi gospa za njegovo hojo ne zvedila. Pa kar tudi nar bolj skusenimu ministru odide, se vendar ne moremo bistrimu očesu ženske prikriti. Okazar spozna od delec konja, naglo tudi hrabro postavo jezdic vgañe in kar je se bolj čudno tudi namen njegove poti se lepi, cenjeni in se cenijoči gospodični zazdeva. Njena prva misel je zdaj popolno odpusčenje njegove prederznosti; druga: domu priditi si obezilo, prilepiti, in tretja: tako okinčena postavignja Radovedca poklicati in mu oznaniti, de njegova služba pri konjih neha in

de ga perviga svojih služabnikov zvoli. Vse te in morebiti še druge misli ji bistra ost oči obudi, kterim se podoba Radovedca toliko krasnejši zdi, kolikor bolj se v oblakovim diru zlatogrivca v daljavi skrije.

Komaj priveže Radovedec konja k jaslim, sliši pri vratih nagle stopinje pritlikovca, ki štalo odpre ter konjskimu služabniku k oblastnici veli. Jeze narepenčeno misli Radovedec najditi, zakaj jasno mu je, de je njegova skrivnost razodeta; pa oko gospodične mu je predobro spričbo dajalo debi duh jezo poznal. Trepeč stopi v prekrasno sobo in sercese mu zdajci olajša, zakaj z milim obličjem in šemilejim sercam mu koraka oblastnici proti. Globoko se ji prikloni in on ona se smehlja; sramožljivo mu poda ona roko in on pa de na koleno in pritisne goreč poljubek na snežno polt. Konjski služabnik on biti neha, ter postane prvi strežet gospodične. Več se ne pogovarja z zlatogrivcem: beseda zlatolase gospe mu je sladkeji. Več svitile dlake srebernogrivca ne gladi: bolj bela od srebra je dlan Okazarke, ki jo po volji ljubkati sme. Radovedec je bil srečen, de mu je bila le roka pripušena, daljso napredovanje se mu je malo težko in prizadevno zdelo. Zakaj od dlana do čela je preskok kratak in še krajši od čela do lica in ust in kar bi še s tem dobljeno ne bilo, ne tirja nikdar Herkuljskiga dela v dosego.

Čudna naredba osode je, de ravno takrat, ko je kozare sreče nar slaji, gotovo med sladčico že tudi grenka pelinovca pride in de smo tega vselej sami krivi, tako de se nam nesreča, ki kmalo sledi popolnoma zaslužena zdeti mora. Ko sije solnce je človeku malo mraz mar, ki vendar po naravni napravi priti mora in dostikrat se tedaj ne zavaruje ob času

pred zimo. Pri osodi je to še loži in menjameriti. Zakaj ko se nam srečno oberne, nas tako prevzame, de se nam celo nemogoče zdi, še kdaj nesrečnim biti in mi denemo varnost na stran in si zemljo podkuplujemo brez premiselka, de si lastno jamo napravljamo. Ti splošni osodi tudi Radovedec odšel ni.

Preskok do čela gospodične mu je že srečno stekel, ko ga enkrat mika ti začne vse izbe celiga poslopja pregledati. On vzame ključce, gre, odpira in gleda in pride tako v najzadno sobo. Tu vidi v kotu tri kljuge in majhniga kodrastiga rujaviga škrate, ki je na teh kljukah pripet bil. Lasje mu stopijo po koncu in že hoče ven planiti, pa globok zdihljej, ki ga pripeti stori, ga prepriča, da se tega škrate ni bati. On tedaj naglo ves pogum, ki mu je po kotih serca sem ter tje razberskan ležal, skup pomeđe in prederzno škrate zaroti, zakaj de stoka. Še globokeji kot popred barani zdihtne ter žalostno zarenči: Ne jezi se, današni dan še na bodečih kljukah poginem. Ta žalosten glas obudi v Radovedcu serčnost, ki je ni nikdar poznal. V sveti jezi zagromi proti škrate: Nikdar ti poginiti ne smeš; smert bi bila olajšanje zate. Vekomaj boš terpel, zakaj spuntal si se proti stvarniku in jez sim tisti, ki ti branim umreti in te večnim mukam prepustim. S temi besedami se Radovedec približa in škrate iz ene kljuge sname, misleč ga s tem pogina obvarovati. Potem pa koraka ponosno iz izbe in ko se mu vest oglasi, se ji da hvaliti močno in praviti, de ga že samo to delo zveličati more. Pa enako zadovoljna je tudi škrateva vest. Ona mu v kalne oči svitel, lesičji ogenj in na žnablje sladak smeh privabi, ki se kot zasmehovanje pobožniga Radovedca razložiti da. (Dalje sledi.)

Odgovorni vrednik: Dragotin Melcer. — Založnik in tiskar Jožef Blaznik.

Vradni list št. 72.

št. 9143.

Razglas.

(189.) 2

Nasleduje se vsled visoeiga denarstvinega ministerstva 8. t. m. št. 14733 visoki patent 7. t. m. občno razglasi, s kterim se n. v. določbe zastran neposrednih (nepremeljivih) davkov za upravno leto 1852 razpišejo.

C. k. davkno vodstvo

v Ljubljani 16. Otabra 1851.

Gustav grof Chorinsky l. r.
c. k. poglavar.

Mi Franc Jožef Pervi, po Božji milosti cesar Avstrijski; kralj Ogerski in Česki, kralj Lombardski in Beneški, Dalmatinski, Hrvaški, Slavonski, Gališki, Vladimirski in Ilirski, kralj Jeruzalemski i. t. d., nadvojvoda Avstrijski, velki vojvoda Toskanski in Krakovski; vojvoda Lotarinski, Solnograški, Štajerski, Koroški, Krajnski in Bukovinski; velki knez Erdeljski; mejne grof Moravski; vojvoda Gornje- in Dolnje-Silezki, Modenski, Parmezanski, Piačenski in Kvastalski, Osvetimski in Zatorski, Tešinski, Friulski, Dobrovaški in Zaderski; pokneženi grof Habsburški, Tirolski, Kiburški, Goriški in Gradiškanski, knez Tridentinski in Briksanski; mejni grof Goraje- in Dolnje-Lužiški in Istrijski; grof Hohenembski, Feldkirchski, Bregenski, Sonnenberski i. t. d. gospod mesta Terzaškega, Kоторa in Slovenske meje, velki vojvoda vojvodine Serbske i. t. d. i. t. d.

Glede na potrebine države, ki nastopijo v upravnem letu 1852, spoznamo za dobro, po zaslišanju Našega ministerskega zbora in državne svetavstva sledeče odločbe izdati:

1. V upravnem letu 1852 se imajo zemljišni (gruntni) davek, davek od poslopij, pridobnina in dohodnina (davek od dohodkov) s prikkladi k tem dačam vred v tej izmeri in po teh odločbah odrajtati, ki so bile za upravno leto 1851 predpisane, kolikor Naš nasoci patent kaj družega ne zapove.

2. Kronovinam, v kterih se zemljišni davek po iznajdkih stanovitnega katastra nalaga, se za upravno leto 1852 priverstijo kronovina Silezka in Dalmatinska, po tem mesto Krakovsko in Krakovska okolica s tim pristavkom, da se ima ondi redni zemljišni davek s šestnajst odstotki čistega katastralnega doneska izmeriti.

3. Ko se je stanovitni kataster v Krakovu in Krakovski okolici vpeljal, se bodo na mestih doslej obstavših, pod poprejšno vlado vpeljanih neposrednih dač, tudi ostali pod 1) našeti neposredni davki po odločbah za Galicijo veljavni jemali.

4) Ker se na Ogerskem, Erdeljskem, Hervaškem, Slavonskem, v Serbski vojvodini in Temeškem Banatu dela provizorija zemljiškega davka v tekočem upravnem letu še niso mogle do konca dognati, se imajo v teh deželah po Našem sklepe 2. novembra 1850 za tekoče upravno leto zavkazani neposredni davki tudi v upravnem letu 1852 poberati.

5. V lombardo-beneškem kraljestvu se imajo neposredni davki po odločbah Našega patenta 11. aprila 1851 v tisti izmeri poberati, ki za celo upravno leto 1852 pride.

Našemu ministru dnarstva je naloženo, te zaukazé izpeljati.

Dano v Našem poglavitnem in prestolnem mestu Dunaju 7. oktobra v letu tisuč osem sto eden in petdesetem, Našega cesarjevanja v tretjem letu.

Franc Jožef, s. r.

Schwarzenberg, s. r. F. Krauss, s. r.

Po najvišjem zavkazu:

Ransonnet s. r.

ministerskega zbora kancelijski vodja.

št. 9111.

Razpis konkurza.

(191.) c 2

V krajnski kronovini je spraznjena stopnja okrajnega komisarja družega razreda, s plačo letnih 800 gold. Kdor se za to stopnjo ali za konceptnega adjunkta z pripomočkom 400 ali 300 gold. oglasi, ima svoje osvedočeno prošnjo, ako je v državni službi, neposredno po predstojništvu vradnije in na vsako vižo do 15. prihodnjega mesca pri deželnem poglavarstvu vložiti.

Ljubljana 10. oktobra 1851.

Gustav grof Chorinsky, r. s.

deželni poglavar.

št. 2253.

Oznadilo.

(190.) 2

Podpisani predstojnik deželne sodnije da na znanje, de bodo po prepisu §. 40. red. kaz. pravde porotniki za četrto porotno sejo v Ljubljani, katera se 17. novembra t. l. začne, dan 29. oktobra t. l. zjutraj ob desetih v sodnici

deželne sodnije v očitni seji po srečku vzdignili. — V Ljubljani 9. Oktobra 1851.

Korl žlahtni Pettenegg.

št. 270/3282.

Oznadilo dražbe.

(192.) c 2

V četrtek 30. oktobra t. l. dopoldne med deveto in dvanajsto uro bo v vradnem poslopju c. k. ekspositure na Savi v Litiji nova javna dražba za najem ladijovlaka na Prusnikovem vodotoču na Savi z kmetijo vred, ki je zraven.

K tej dražbi se povabi vsak, kogar volja je to reč prevzeti po ukazu častitega c. k. stavbinega vodstva od 13. t. m. št. 3185 s pristavkom, da se zamorejo bolj natanjki pogoji med vradnimi urami tukaj pregledati, in da, ako bi bil ti ali uni zaderzan sam k dražbi priti ali bi ne hotel ustmeno ponudbo storiti, mu je tudi prosto, pred začetkom dražbe na 15 kr. koliku pisano ponudbo vložiti.

Najem velja za eno leto, in kdor to reč prevzame, mu je prosto, ponudbo po lastnem prevdarku storiti, ker si poterjenje pogodbe na vsako vižo priderži.

C. k. ekspositura na Savi.

Litija 19. oktobra 1851.

št. 10640.

Razglas

(194.) 1

posojivcem zapustnine.

Pri c. k. okrajnem sodništvu ljubljanske okolice imajo vsi tisti, ki imajo o zapustnini 7. aprila 1851 umerlega posestnika pol zemljišča Janeza Čermana iz Zlebe hiš. št. 34, kakor posojivci kaj tirjati, 19. novembra se oglašiti in skazati posojilo, ali pa pismeno naznaniti, ker bi sicer ti posojivci, ako bi posojilo imetje presešlo, potem nič več ne mogli tirjati, razun ako jim kaka zastava gre.

Ljubljana 21. oktobra 1851.

C. k. okrajni sodnik

Heinricher s. r.

št. 10481.

Proglas.

(193.) c 2

Visoko c. k. deželno sodništvo v Ljubljani je z ukazom od 14. oktobra t. l. št. 4180 Antona Cibarja iz Matenji vasi za zapravljiveca spoznati za dobro spoznalo.

To se s pristavkom sploh naznani, da se mu je gospod Janez Gams iz Loke za varha dal.

C. k. okrajno sodništvo ljubljanske okolice.

Ljubljana 18. oktobra 1851.

Heinricher s. r.